

Справи „Смолеану проти Румунії”
(30324/96 Smoleanu v. Romania),
„Лінднер та Хаммермаєр проти Румунії”
(35671/97 Lindner and Hammermayer v. Romania),
„Поповічі та Думітреску проти Румунії”
(31549/96 Popovici and Dumitrescu v. Romania)

У рішеннях, ухвалених 6 квітня 2006 року, Суд повідомив, що у справах “Смолеану проти Румунії”, “Лінднер та Хаммермаєр проти Румунії” та “Поповічі та Думітреску проти Румунії” було досягнуто дружнє врегулювання, відповідно до якого заявникам було призначено такі суми відшкодування:

- п. Смолеану – 10000 євро,
- п. Лінднеру та п. Хаммермаєру – 8600 євро,
- п. Поповічі та п. Думітреску – 13000 євро.

Обставини справ

Усі заявники є громадянами Румунії. Вони стверджували, що не могли одержати від держави повернення (реституцію) їхньої власності, яку було націоналізовано за часів комуністичного режиму. Заявники також поскаржились окремо на відмову судів прийняти до розгляду їхні цивільні позови про повернення власності. Вони зазначали про порушення ч. 1 ст. 6 Конвенції, ст. 1 Першого протоколу до Конвенції. Заявники Лінднер та Хаммермаєр стверджували також про порушення ст. 2 Протоколу № 4 до Конвенції (свобода пересування), оскільки власність їхньої матері було конфісковано через те, що вона емігрувала до Німеччини.

Заявниця Єлена Смолеану народилася 1922 року і мешкає у м. Плоешті. 1950 року держава конфіскувала у неї двоповерховий будинок, гараж та прилеглу земельну ділянку – власність, котру заявниця отримала від батьків у 1944 році як придане.

Заявники Александру Лінднер та Крістіна Хаммермаєр мешкають у Німеччині у м. Франкфурті. Як спадкоємці, вони звернулися з позовом про повернення нерухомості, яка належала їхній матері. Йшлося про три квартири, розташовані у м. Бухаресті, котрі їх матір придбала у 1939 році і які були націоналізовані державою у 1975 році.

Заявники Ірина Маргарет Поповічі, 1930 р.н., Санда Поповічі, 1932 р.н., і Марія Крістіна Маук Думітреску, 1935 р.н., мешкають у Франції, у м. Віллебоні. Їх позов стосувався повернення будинку, що знаходиться у м. Предіалі. Цей будинок був збудований їхнім родичем і конфіскований державою у 1965 році.

Зміст рішення Суду

Велика палата Суду спершу зазначила, що відповідно до рішення секції з семи суддів заявники отримали повернення їхньої власності.

Суд позитивно відзначив той факт, що у Румунії було нещодавно ухвалено новий закон, який розширив перелік можливих видів відшкодування власності, конфіскованої за часів комуністичного режиму. У цьому законі передбачено, що сума відшкодування повинна відповідати ринковій вартості конфіскованої власності, яка обчислюється на час повернення відшкодування (за умови, що власність не можна повернути безпосередньо).

Крім того, Суд відзначив, що у своїх попередніх рішеннях він конкретизував зміст та обсяг зобов'язань Румунії перед заявниками, що перебували в аналогічних ситуаціях. Йдеться про справи, в яких заявники не могли домогтися на національному рівні ухвалення судових рішень щодо задоволення їхніх вимог про повернення незаконно конфіскованої власності (рішення Суду від 23 січня 2001 року у справі *“Брумареску проти Румунії”* та від 21 липня 2005 року у справі *“Страїн та інші проти Румунії”*).

Питання про виконання Румунією цих рішень наразі перебуває на розгляді Комітету міністрів Ради Європи – органу, що здійснює нагляд за виконанням рішень Суду.

Насамкінець Суд висловив своє задоволення з приводу того, що дружні врегулювання в усіх трьох справах були досягнуті на основі поваги до прав людини. Тому він постановив вилучити справи з реєстру.